

πρόσωπο του ἄγιου ποὺ ἡ ἀσπρη γενειάδα του κατεβαίνει ἀπαλά στὸ στήθος του, τονὲ κοιτάζει μὲ ψυχοπόνια. Γέρος κι αὐτὸς καὶ νοιῶθει καλίτερα τὸν πόνο τοῦ γέρου. Ὁ γέρος Κουτουζώφ ἀνάβει τὴ λαμπάδα, ἔσφυτος εἰς τὸ φυτόν, καὶ τὴν ἀπιθώνει στὸ ἔντελον μανάλι, δλοκέντητο ἀπὸ τὶς σταλαγματεῖς τῶν κεριῶν. "Υστερα ἀρχίζει νὰ σταυροκοπιέται μπροστὰ στὴν εἰκόνα, τσαΐζοντας κάθε τόσο τὴ μέση του βαθειὰ ποὺ τὸ χέρι του νάκκουμπάγη στὸ μάρμαρο, καὶ στὰ τελευταῖα ζυγώνει τὰ χέρια του στὴν εἰκόνα, ἰδρωμένη ἀναλιγκωμένη ἀπὸ τὴ ζέστα τῶν κεριῶν. Τὰ χεῖλα του τρέμοντας κολλάνε διψασμένα πάνω στὸ ξύλο.

— "Ἄγιε μου Σπυρίδωνα κάνε τὸ θάμα σου καὶ μὴν ἀφῆσῃς νὰ χαλάσουνε τὸ πέραμα.

Σωπαίνει. Κοιτάζει τὸν ἄγιο στὰ μάτια σὰ νὰ περιμένῃ κάποιαν ἀπάντηση, "Ο ἄγιος μὲ τὰ κολλημένα χεῖλα καρφίνει ἀπάνω του τὴ ματιά του σὰ νὰ τοῦ λέη «Κουράγιο» ἐγὼ... εἶμαι γιὰ σένα.»

Τῷχει σίγουρο πῶς ἔτσι τοῦ μιλήσανε τὰ κολλημένα χεῖλα του ἄγιου. Δὲ μιλήσανε τάχειλα του μὰ τὴ ματιά του αὐτὸς τὴν ἔννοιασα καλά.

Δὲ γίνεται. "Ο ἄγιος ποῦναι κι αὐτὸς γέρος θὰ κάνῃ τὸ θάμα του. Δὲν ἀφήνοντες βέβαια οἱ ἄγιοι μὲ τὶς ἀπορεῖς γενειάδες τοὺς γέροντες ποὺ τὸν πιστεύουνε καὶ τοὺς ἀνάβουνε καὶ χοντρὰ κεριά, νὰ πεταχτοῦνε στοὺς δρόμους.

Σὰν ξαλαφρωμένος γύρισε σπίτι του. Κεῖνο τὸ βράδυ ὁ ἕπινος δὲν ἀργήσει νὰ τοῦ κολλήσῃ τὰ βλέφαρα κι ὁ νοῦς του δὲν παράδειρε ὁρες σὰν ἄλλες βραδειές. Ὁ ἄγιος Σπυρίδωνας ἀγυρπνοῦσε πάνω ἀπὸ τὸ προσκεφάλι του...

— Γυναίκα, γυναίκα, τρέξε νὰ δῆς, φώναξε ἀξαφνα δ γέρος Κουτουζώφ κρατώντας στὰ χέρια του μιὰ φημερίδα.

— Τὶ ἔπαθες καὶ ἀξαφνα; Τὶ τρέχει; Ζώτησε κείνη ἀδιάφορη.

— "Ελα, τρέξε, δ ἄγιος Σπυρίδωνας ἔκανε τὸ θάμα του, φώναξε κείνος κ' ἡ μορφή του ἡ χαρακωμένη ἀντιφέγγιξε τὴ χαρὰ τῆς ψυχῆς του.

— Η γριὰ ζύγωσε ζαρόντας μὲ ἀμφιβολία τὰ χεῖλα τῆς καὶ κείνος ξανάπιασε τὴ φημερίδα.

— "Ακουσε τὶ γράφει τὸ φύλλο τῆς εἴπε καὶ ἀρχίσε νὰ διαβάζῃ κομπιαστὰ πνιγμένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση...

— Η γριὰ ἀπόμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Ὁ διευθυντής τῆς ἔταιρείας πέθανε γέτες ἀπὸ συγκοπὴ τῆς καρδιᾶς του. Τὶ εἶναι αὐτό; Δὲν εἶναι τὸ θάμα του ἄγιου; Κείνος θέλησε νὰ πάρῃ τὸ ψωμὶ τοῦ φτωχοῦ κι ὁ ἄγιος τονὲ τιμωροῦσε.

Σταυροκοπηθήκανε κ' οἱ δυὸς εὐλαβικὰ μὲ τὸ πρόσωπο γυρισμένο στὸ εἰκόνισμα.

— Μεγάλη ἡ χάρη σου, ἄγιε μου Σπυρίδωνα ψιθύρισε δ γέρος Κουτουζώφ καὶ τὰ χεῖλα του τρέμανε...

— Ἀντίο τώρα ἡλεχτρισμός, εἴτε σ' ἔνα τόνο ἀνακοινωσικό....

Περάσανε μέρες... Καμπόσοι ἐργάτες φερμένοι ἀπὸ τὴν Ἀθήνα φτάνουνε στὸ πέραμα. Μετροῦνε, μπήχνουνε παλούκια στὴ γίζ, σκεδιάζουνε... Ζυγόνει ὁ γέρος Κουτουζώφ ἐναν ἀπὸ αὐτούς:

— Τί τρέχει;

— Δὲν τάκουσες; τὸ πέραμα θὰ γίνη ἡλεχτρικό. Τὸ ἀποφάσισε δικαιούριος διευθυντής.

— Ο γέρος Κουτουζώφ ἀπομένει μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Ο νοῦς του μονομιᾶς πετάει στὸν ἄγιο Σπυρίδωνα. Σύλλογιέται τὴ λαμπάδα τῷ δυὸ δραχμῶν, τὴν ὑπόσκεσι ποὺ τοῦδωσε ἡ ματιά του. Τρέχει στὴ γριά του σὰ ζεματισμένος.

— Βρεὶ γριά; τάκαμθες τὰ μαῦρα μας μαντάτα; Ἡρθε δ ἡλεχτρισμός.

Κείνη τὸν κοιτάζει ἔκπληκτη τρίβοντας τὸ πονεμένο γόνατό της.

— Εἶναι δυνατό; Κι δ ἄγιος; μουρμουρίζει.

— Ή δουλειὰ προχωράει γοργά· οἱ ἐργάτες δουλεύουνε, οἱ μηχανικοὶ δίνουνε ὅδηγίες, φτάνουνε κ' οἱ μηχανές. Ὁ γέρος Κουτουζώφ παρακολουθεῖ ὅλη τὴ δουλειὰ φαρμακεμένος. Τώρα μιλιὰ δὲν τοῦ παίρνεις ἀπὸ τὸ στόμα του. Ός τόσο ἔχει πάντα μιὰ μακρινὴ ἐλπίδα. "Ισως δ ἄγιος κάνει κανένα καινούριο θάμα. Μὰ τὸ ἔργο κυντεύει τώρα νὰ τελειώσῃ. Τίποτα. Ἀπελπισία . . .

Παιρνει τὸν ἀνήφορο γιὰ τὸ ἐκκ λησιδάκι τοῦ ἄγιου Σπυρίδωνα. "Εχει κάποιο λογαριασμὸν νὰ ξεμπλέξῃ μαζὶ του. Σπρώχνει τὸ πορτάκι καὶ μπαίνει. Μέσα δ ἀέρας ὑγρὸς, σάπιος, μυρίζει κερί καὶ λιβάνι. Προχωρεῖ στὴν εἰκόνα τοῦ ἄγιου Σπυρίδωνα, στέκεται ἀντικρὺ μὲ τὰ χέρια στὴ μέση τὸν κοιτάζει καλὰ καλὰ στὸ πρόσωπο ποὺ τὸ πλαισιόνει μιὰ γυρλάντα μαραμένα λουλούδια. Ηεριμένει νάνοϊξῃ τὸ στόμα του δ ἄγιος καὶ νάπολογηθῇ. Μὰ κείνος σωπαίνει ἀδιάφορος κοιτάζοντας τονε μὲ τὴν ἱαρὴ ματιά του. Ὁ γέρος Κουνουζώφ κάνει τὴν ὑπομονή.

— Μπράβο σου... Κρύμα καὶ τὸ κερί ποὺ σούφερα φωνάζει κουνώντας ἀπελπιστικὰ τὸ κεφάλι του.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ν. Στ. Τὸν "Ασρα τοῦ Χάινε μᾶς τὸν ἔχει στείλει κι ἄλλος, δ Ν. Νέαρχος, μὰ δὲ μᾶς φαίνεται πολυτευχεμένη ἡ μετάφρασή του, καθὼς καὶ ἡ δική σου. Καὶ νά, οἱ δυὸ πρῶτες στροφές ἀπὸ τὴ δική σου μετάφραση, κ' οἱ δυὸ τελευταῖς ἀπὸ τοῦ Νέαρχου :

Κάθε μέρα σὰν βραδιάσει
ἡ γλυκιὰ Σουλτανούλα
κεῖ στὴν ὅμορφη βρευσούλα
θάρσθει νὰ πλαγιάσει.

Κάθε μέρα δ' σκλάβος νιός
σὰν βραδάσει, καὶ στὴ βρύσῃ,
κάθε μέρα πιὸ χλωμός,
θάρσει νῦ καθήσει.

Μιὰ βραδία κοντά του πάει
ἡ Σουλτάνα καὶ τοῦ λέει :
«Πές μου, πές μου τὸνομά σου
τὸ χωριό σου, τὴ γενιά σου !»

Καὶ ὁ σκλάβος λέει : «Μὲ λένε
Μοχαμέτη ἀπὸ τῇ Γερμένη
κ' ἡ γενιά μου εἰν' οἱ "Άσρα
ποὺ ὅποιος ἀγαπάει πεθαίνει».

κ. Λ. Κ. Στείλε κανένα ἄλλο, καλύτερο. — **κ. Μ. Σαμ.**
Γιὰ νὰ δημοσιευτεῖ καὶ τἄλλο στέλνε μας τὴν ἀντρέσσα:
Θέλουμε νὰ σᾶς γράψουμε κάπιες παρατήρησες.

— «Τ' ἄλογό μου» τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου ποὺ τυπώ-
νουμε στὸ σημερνὸ φύλλο ἔναι τὸ πρῶτο ἀπὸ μιὰ σειρὰ
ρυθμικὲς πρόζες, ποὺ θὰ τυπωθοῦνε, μιὰ μιά, στὸ «Νομά». —

— Σὲ μερικοὺς ποὺ ἔκαλουνθοῦνε νὰ μᾶς στέλνουνε σα-
τυρικὰ ἐπιγράμματα γιὰ διάφορα φιλολογικὰ πρόσωπα,
ἀναγκαζόμαστε νὰ ξαναδηλώσουμε πῶς ὁ «Νομάς» καλο-
γέρεψε πιὰ καὶ δὲν ἔννοει νὰ ξαναδημοσιεύει τίτοτα προ-
σωπικὸ — καὶ νὰ μᾶς ξεφορτώνουνται.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς — Κυκλαδῶν

Γραμμὴ Πειραιῶς — Άλεξανδρείας

Τὸ μὲ διπλοῦς Ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀφθάστου ταχύτητος
πολυτελέας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτρόπλοιον ·ΕΣΠΕ-
ΡΙΑ· ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τρούμπας).

Ἐκαστην ΠΕΜΠΤΗΝ, ὥραν 10.30 μ. μ. διὰ Σῦρον
Τῆνον, Ἀνδρον καὶ Κόρφιον.

Ἐκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ, ὥραν 3 μ.μ. διὰ Άλεξανδρείαν

Διὰ περαιτέρῳ πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Αθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ
ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ Πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμᾶ
Κούν καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλμαν καὶ Σ. Σωταρίου,
(Πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡ-
λεκτρικὸν σταθμὸν Ὁμονοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44, (ὅπι-
σθεν Ἀγίας Τριάδος).

Ἐν Άλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγον, διὰς Ἀντωνιάδου, 1

(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ

Γενικὸς Διευθυντὴς ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

ΤΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ — ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχύπλοιυν θαλαμηγὸν Ἐλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΑΘΗΝΑΙ,,

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσω Καλαμῶν—Πατρῶν κατ’ εὐθείαν διὰ Ν. Υόρκην τὴν 6 Ἀπριλίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἐλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΠΑΤΡΙΣ”

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσω Καλαμῶν—Πατρῶν κατ’ εὐθείαν διὰ Ν. Υόρκην τὴν 13 Ἀπριλίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἐλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΙΩΑΝΝΙΝΑ,,

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς (μέσω Καλαμῶν—Πατρῶν) κατ’ εὐθείαν διὰ Νέαν Υόρκην τὴν 20 Ἀπριλίου.

Ἐπίσης τὸ μέγα ἐλληνικὸν ὑπερωκεάνειον

“ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,,

ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς μέσω Καλαμῶν—Πατρῶν κατ’ εὐθείαν διὰ Ν. Υόρκην τὴν 27 Ἀπριλίου.

Δι’ ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοΐας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΗΕΡΑΙΣ : Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἐθν. Ἀτμοπλοΐας τῆς Ελλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ὅπισθεν Ἀγίας Τριάδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀσφαλισωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἐταιρίας καὶ εἰς
αὐτὸς κατὰ τόπους ἀνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ὑποστηρίζοντες τὰ Ἐλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημαίαν σας, μεγαλύνετε τὴν Πατρίδα σας.